

Riikliku eriplaneeringu kehtestamine: 290-meetrised elektrituulikute pargid Viimsi, Kakumäe, Tabasalu ja Paljassaare piirkonda ning Aegnale, Pranglile ja Naissaarele

Kogu Eesti panustab taastuvenergia eesmärkide saavutamisse.

Tuulerohked alad – Viimsi, Kakumäe, Tabasalu, Paljassaare, Aegna, Prangli ja Naissaar – kõik peavad andma oma osa.

Kehtivad seadused tagavad keskkonna kaitse, kogukondade huvide arvestamise ja turvalise protsessi.

On oluline tagada, et tuuleenergia arenduses oleks selge ja strateegiline tasakaal rannikupiirkondade ja sisemaal vahel.

Praegu on suurem osa hiidtuuleparkide planeeringust keskendunud Eesti sisemaale, kus tuuleolud jäävad märgatavalt alla rannikualadele.

Kuni 600 Tallinna teletorni kõrgust tuulikut on kavandatud paigutada sisemaal asuvatesse parkidesse, mille koondmõju loodusele, inimeste tervisele ning kogukonna sotsiaalmajanduslikule ja visuaalsele keskkonnale on tulevikus teadmata.

Regionaalseid kumulatiivseid mõjusid pole võimalik ennetavalt modelleerida, kuna need sõltuvad keerukatest ja ettearvamatutest teguritest, nagu ökosüsteemide tundlikkus, tuuleparkide mõju koostoime, piirkondlik varieeruvus ja tulevikuarengud, mida praegused modelleerimismeetodid ei suuda prognoosida.

Matemaatilised algandmed ei sobi sellise keerukuse ja koostoimete analüüsimiseks.

Pikaajaliste ja usaldusväärsete reaalandmete puudumise tõttu ei ole võimalik koostada tõepäraseid riskistsenaariume.

Aga seejuures on jäänud tähelepanuta Põhja-Eesti rannikupiirkonnad, kus tuuleenergia potentsiaal on oluliselt suurem ja projektide majanduslik tasuvus kõrgem.

On arusaamatu, miks piirkonnad nagu Viimsi, Kakumäe, Tabasalu ja Paljassaare ning Aegna, Prangli ja Naissaar, mille tuuleolud ja taristu võimaldaksid tõhusat energia tootmist, ei ole rohelise energia parkide planeeringutesse kaasatud.

Tuuleenergia suunamine ebaefektiivsematele aladele sisemaal vähendab riikliku rohepöörde eesmärkide saavutamise tõhusust ja tekitab küsimusi energiataristu optimaalse kasutamise kohta.

Strateegiline tasakaal eeldab, et rannikualade kõrget tuulepotentsiaali kasutatakse maksimaalselt ära, hoides samal ajal keskkonna- ja kogukonnamõjud tasakaalus.

Viimsi, Kakumäe, Tabasalu ja Paljassaare ning Aegna, Prangli ja Naissaare piirkonnad pakuvad suurepärase potentsiaali uuenduslike ja keskkonnasäästlike energialahenduste arendamiseks, tingimusel, et keskkonnakaitse ja kogukondade osalus on prioriteetsed.

Algatada riiklik eriplaneering tuuleparkide rajamiseks nimetatud piirkondades, järgides läbipaistvat ja tasakaalustatud planeerimisprotsessi.

Nimetatud piirkonnad on ideaalsed kohad 290-meetriste tuuleparkide rajamiseks, et aidata Eestil saavutada oma taastuvenergia eesmärgid Eesti Energiamaajanduse Arengukava 2035 (ENMAK 2035) alusel.

Kõik protsessid, alates kavandamisest kuni ehituseni, toimuvad rangelt kehtivate seaduste ja regulatsioonide järgi, tagades keskkonna kaitse, kogukondade kaasamise ja läbipaistva menetluse.

Tuuleparkide positiivne mõju mainitud Põhja-Eesti piirkondadele:

290-meetrised tuulepargid pakuvad unikaalset võimalust kujundada Põhja-Eesti rannikualade senised tavapärase merevaated kaasaegseks ja inspireerivaks, peegeldades rohelist tulevikku ja tehnoloogilist arengut.

Tuugenite muljetavaldav kõrgus ja graatsiline disain lisavad horisondile täiesti uue arhitektuurilise mõõtme, mis sümboliseerib piirkonna pühendumist innovatsioonile ja keskkonnasäästlikkusele.

Tuugenid ei ole pelgalt energiaseadmed – need on tuleviku suunas liikuvate kogukondade ja jätkusuutlikkuse suunanäitajad, mis näitavad, kuidas esteetika ja funktsionaalsus võivad harmooniliselt koos eksisteerida.

Lisaks sellele mõjutavad tuulepargid positiivselt nimetatud piirkondi ka sotsiaalmajanduslikult:

- **Turismi areng:** kaasaegsed tuulepargid tõmbavad ligi tehnoloogiahuvilisi ja rohepöörde toetajaid, kes soovivad külastada innovaatilisi energialahendusi. Piirkonnad nagu Aegna ja Naissaar muutuvad populaarsemateks turismisihtkohtadeks.
- **Kohalikud töökohad:** tuuleparkide rajamine ja hooldamine loob piirkonnas uusi töövõimalusi, suurendades majanduslikku aktiivsust ja pakkudes kohalikele elanikele lississetuleku võimalusi.
- **Kogukondade infrastruktuuri parendamine:** tuulepargid toovad sageli kaasa investeringuid kohaliku taristu arendamisse, sealhulgas teedesse, elektriühendustesse ja kogukondlikesse teenustesse.
- **Rohelise maailmavaate maine tõstmine:** Viimsi, Paljassaare ja Aegna piirkondade maine tõuseb rahvusvaheliselt tänu innovaatilistele ja keskkonnasõbralikele lahendustele.

See aitab edendada kogukondade tuntust kui eeskujulikke rohepöörde toetajaid:

- **Atraktiivsus ja investeerimispotentsiaal:** piirkonna atraktiivsus ja investeerimispotentsiaal kasvaks märgatavalt.
- Lisanduvad vahendid võimaldaksid hoida ja arendada avalikke teenuseid, näiteks haridus-, tervishoiu- ja transporditeenuseid.
- **Tööhõive ja kõrged palgad:** kõrge töötasuga töökohad tõstaksid siinsete elanike elatustaset. Tuuleparkide haldusega seotud tehnikute, hooldusinseneride ja teiste spetsialistide näol on tegemist kõrgelt kvalifitseeritud tööjõuga, kelle järgi on sektoris juba täna karjув puudus ja seda üle Euroopa.

Arengutega kaasneb palju, palju positiivseid mõjusid, mis on suures osas ka rahaliselt mõõdetavad.

Kehtivate seaduste roll ja usaldusväarsus:

Tuuleparkide rajamine nendesse piirkondadesse toimuks Eesti seadustel, sealhulgas Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusel (KeHJS) ning Planeerimisseadusel (PlanS).

Kehtivad õigusaktid reguleeriksid kõiki aspekte, alates tuulikute kõrgusest ja müra piirväärtustest kuni keskkonnamõju hindamise ja kogukondade kaasamiseni.

Kõik uuringud ja planeeringud oleksid avalikud ning läbipaistvad, andes kohalikele elanikele kindluse, et nende keskkond ja huvid on kaitstud.

Tõenäosus, et projektid avaldavad negatiivset mõju keskkonnale või kogukondadele, on minimaalne või puudub täielikult.

Kui edasiste uuringutega selgub mõni võimalik probleem, on seadustega ette nähtud konkreetsed leevendusmeetmed, et tagada nii projekti edukus kui ka kogukondade ja looduskeskkonna heaolu.

Talumistasud ja kohalike elanike kaasamine on seadusega reguleeritud, et tagada kõigi huvide tasakaal. Kõik protsessid viiakse ellu rangelt õiguslike ja keskkonnakaitseliste standardite järgi, tagades Eestile usaldusväärse ja jätkusuutliku energiaallika.

Samas ei tähenda planeeringud veel, et kogu alale saaks tuuleparke ehitada või on energiavajadusest lähtuvalt neid üldse mõtet sellises mahus püstitada.

Muidugi ei tohi neid rajatise teha loodust liigselt kahjustades ja inimeste elukeskkonda hävitades, vaid tuleb läbi viia põhjalikud uuringud ja leida tasakaal looduse ja inimeste ning puhta energia tootmise vahel.

Viimsi piirkond:

Viimsi ranniku tuuleolud ja Tallinna lähedus muudavad piirkonna tuuleenergia tootmiseks ideaalseks.

Kõik projektiga seotud tegevused vastavad Eesti seadustele, sealhulgas keskkonnamõju hindamise nõuetele. Potentsiaalset müra või visuaalset mõju hinnatakse põhjalikult vastavalt kehtivatele normidele.

Kehtivad õigusaktid tagavad, et elukvaliteet ei kannataks, ning vajadusel rakendatakse leevendusmeetmeid, näiteks tuulikute paigutuse täpset planeerimist.

Kakumäe piirkond:

Kakumäe on tänu rannikuäärsele asukohale ja olemasolevale taristule üks perspektiivikamaid kohti

tuuleenergia arendamiseks.

Kõik uuringud ja ehitustegevus viiakse läbi kooskõlas seadusega, sealhulgas müra ja visuaalse mõju hindamine.

Tõenäosus, et projekt avaldab negatiivset mõju kohalikele elanikele, on minimaalne.

Kehtivad seadused reguleerivad ka ehitusperioodi, et vältida liigset häiringut elumupiirkondades.

Talumistasud ja kohalike elanike kaasamine on seadusega reguleeritud, et tagada kõigi huvide tasakaal.

Tabasalu ja Paljassaare piirkonnad:

Tabasalu ja Paljassaare tugev tuulepotentsiaal ja ligipääs taristule on olulised eelised.

Samas asuvad need piirkonnad looduskaitsealade lähedal, mistõttu toimub planeerimine ja keskkonnamõjude hindamine täielikus vastavuses looduskaitseadusega.

Näiteks Paljassaare loodusreservaadi kaitseks kasutatakse spetsiaalseid leevendusmeetmeid, nagu tuulikute paigutamine aladele, mis tõenäoliselt ei häiri sealset elustikku.

Kõik otsused tuginevad põhjalikele seadusjärgsetele uuringutele, mis täpsustavad mõju ulatust ja aitavad riske maandada.

Aegna ja Naissaar:

Aegna ja Naissaare unikaalsed geograafilised asukohad on suurepärased tuuleenergia tootmiseks.

Kõik tegevused, sealhulgas tuulikute paigutamine ja turismimõjude hindamine, viiakse läbi kooskõlas kehtivate regulatsioonidega.

Saared on olulised looduskeskkonna ja turismialadena, mistõttu tagavad seadused, et tuulikute rajamine ei kahjusta märkimisväärselt nende loodust ega turismiväärtust.

Keskkonnamõjude hindamine ja linnustiku uuringud on õigusaktidega kohustuslikud, et vältida võimalikke negatiivseid mõjusid.

Prangli saar:

Prangli saar pakub erakordset võimalust rajada suur tuulepark, mille 290-meetrised tuulikud tagavad piirkonna energiatootmise tõhususe ja aitavad märkimisväärselt kaasa riikliku taastuvenergia eesmärkide saavutamisele.

Saar asub strateegilises tuulekoridoris, kus stabiilsed ja tugevad tuuled loovad ideaalsed tingimused suuremahulise energia tootmiseks.

Projekti planeerimine toimub täies vastavuses Eesti seaduste ja rahvusvaheliste standarditega, tagades nii keskkonna kui ka kogukondade huvide arvestamise.

Kuigi saarel asub tundlik ökosüsteem, saab tuulepargi rajamisel rakendada ulatuslikke leevendusmeetmeid, mis minimeerivad igasuguse potentsiaalse keskkonnamõju.

Näiteks optimeeritakse tuulikute paigutus, et säilitada saare looduslikud väärtused, ning ehitustööd ajastatakse perioodidele, mis vähendavad häiringuid lindudele ja muule elustikule.

Prangli tuulepargil oleks oluline roll ka kohaliku kogukonna energiasõltumatuse tagamisel. Suuremahulise tuulepargi rajamine võimaldab saare elektritootmise mitte ainult katta kohalikke vajadusi, vaid ka eksportida ülejäävat energiat mandrile.

See loob saarele unikaalse võimaluse muutuda energiatootmise liidriks piirkonnas, tõstes samal ajal Prangli mainet kui innovaatilise ja keskkonnasõbraliku tuleviku sümbolit.

Visuaalse mõju osas on suurte tuulikute disain graatsiline ja kaasaegne, lisades saare horisondile arhitektuurilise mõõtme, mis peegeldab tehnoloogilist arengut ja rohelist tulevikku.

Turistidele ja kohalikele võib tuulepark kujuneda sümboliks, mis tõstab teadlikkust taastuvenergia tähtsusest ja meelitab ligi külastajaid, kes on huvitatud nägema, kuidas tehnoloogia ja loodus saavad harmooniliselt koos eksisteerida.

Prangli saarele rajatav suur tuulepark tähendaks mitte ainult energiatootmise kasvu, vaid ka olulist majanduslikku ja sotsiaalset hüvet kohalikele kogukonnale.

Projekt toob kaasa töökohti ehitus-, hooldus- ja haldustegevustes ning loob püsivaid tulusid nii saare elanikele kui ka kohalikele omavalitsustele talumistasude ja maksutulude näol.

Kokkuvõttes on Prangli saar suure 290-meetrise kõrgusega tuulepargi rajamiseks ideaalne paik.

Selle tuulepotentsiaal, strateegiline asukoht ja keskkonnahoidlike meetmete rakendamise võimalused muudavad selle projekti nii realistlikuks kui ka inspireerivaks sammuks rohelise tuleviku poole.

Austatud Riigikogu juhatus

Allolev kollektiivne pöördumine on esitatud riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (edaspidi RKKTS) alusel.

Taotleme, et:

1. Riigikogu juhatus võtaks kollektiivse pöördumise menetlusse.
2. Riigikogu juhatus edastaks kollektiivse pöördumise asjaomasele Riigikogu komisjonile või komisjonidele menetlemiseks.
3. Riigikogu asjaomane komisjon võtaks kollektiivse pöördumise menetlusse.
4. Riigikogu komisjon teeks otsuse, et algatada eelnõu või olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu.
5. Alternatiivselt, kui Riigikogu komisjon ei tee punktis 4 nimetatud otsust, paluvad pöördumise esitajad teha muu asjakohane otsus kooskõlas RKKTS § 152/13 punktidega 2-6

Ühtlasi juhime tähelepanu, et kui Riigikogu juhatuse hinnangul ei vasta käesolev pöördumine märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 71 lõikes 2 sätestatud nõuetele, paluvad pöördumise esitajad määrata tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks.